

Program and Text Translations

Ema Katrovas, soprán
Štěpán Buchar, kytara

H. Purcell

“I attempt from love’s sickness to fly”

P. Eben

Mare negrum (guiar solo)

P. Eben

Písně k loutně

“Milování bez vídání”

“I Dare Not Ask”

“Quand ce bon printemps”

“Stratilat’ sem milého”

“Jakž sem tě najprv poznal”

B. Strozzi

“Che si puó fare”

pause for drinks

H. Purcell

“Music for a while”

J. Novák:

“Propenatio”

“Tubera”

“Vas Damascenorum”

J. Cage:

“A Flower” (voice solo)

F. Caccini

“Ch'amor sia nudo”

Note: Original texts are in *italics*, translations (into both Czech and English, where needed) are in regular font

Texty a překlady / Texts and translations

Henry Purcell (1659 - 1695) "I attempt from love's sickness to fly" (text: John Dryden and Sir Robert Howard)

Marně se snažím od nemoci lásky utéci
nebot' jsem sám vlastní horečkou a bolem.

Už nebudeme, milé srdce, hrdostí se dmout.
nemáš dosti síly povstanout.

Marně se snažím od nemoci lásky utéci
nebot' jsem sám vlastní horečkou a bolem.

Nebot' láska má více moci a méně slitování nežli bolest,
nechá nás mučit se láskou k těm, kteří nenávidí.

Marně se snažím od nemoci lásky utéci
nebot' jsem sám vlastní horečkou a bolem.

*I attempt from Love's sickness to fly in vain,
Since I am myself my own fever and pain.*

*No more now, fond heart, with pride shall we swell,
Thou canst not raise forces enough to rebel.*

*I attempt from Love's sickness to fly in vain,
Since I am myself my own fever and pain.*

*For Love hath more power and less mercy than pain,
To let us seek ruin and love those that hate.*

*I attempt from Love's sickness to fly in vain,
Since I am myself my own fever and pain.*

Petr Eben (1929 - 2007) z Písní k loutně / from Lute Songs (text: misc. medieval love songs)

“Milovanie bez vídanie” (slovenská/Slovak)

Loving without meeting
is like night without dawn
and meeting without speaking
like a dark field, unplowed.

*Milovanie bez vidanie,
jakožto noc bez svítanie,
a vidanie bez mluvenie
jako černá role bez oranie.*

“I Dare Not Ask” (anglická/English)

Neopovažují se chtít polibek ni úsměv,
neb kdybych měl to nebo ono,
mohl bych ještě zpychnout.

Ne, ne, mé touze
se nanejvýš dostane
líbatí vzduch
který nedávno líbal Vás.

*I dare not ask a kiss,
I dare not beg a smile,
Lest having that, or this,
I might grow proud the while.*

*No, no, the utmost share
Of my desire shall be
Only to kiss that air
That lately kissed thee.*

Petr Eben, Písně k loutně pokr./Lute Songs cont.

“Quand ce beau printemps” (francouzská/French)

Když vidím to krásné jaro
vnímám, jak země i moře omládne
a zdá se mi, že tento den, i lásku samotná,
jsou jako dítě světu narozené.

Den, který roste do krásy
zdobí krajinu zelení.
A láska, vyzbrojena kuší i půvabem
v našich srdcích bitvu rozpoutá.

V takovýchto krásných dnech
cítím, jak mi pochodeň lásky zahřívá srdce
a v každém jeho koutě vidí
půvab mé Paní.

Ach má Paní, mé břímě,
pojd' sem, pojď obdivovat zeleň.
Květy mé přízně mají slitování,
jen Ty na mě nedbáš.

When I regard this beautiful spring,
I notice the earth and sea renew,
and it seems to me that this day and love itself
are born like a child to earth.

Such a beautiful day
makes the land more lovely and green
while Love, armed with ranged weapons and allure,
wages battles in our hearts.

On these beautiful days
I feel love's torch warm my soul
illuminating in all its corners
beauties borrowed from my Mistress.

Oh, mistress, my desire, come here!
Come admire the greenery.
The flowers of my affection have pity,
yet you alone care not.

*Quand ce beau Printemps je vois,
J'aperçois
Rajeunir la terre et l'onde
Et me semble que le jour,
Et l'Amour,
Comme enfants naissent au monde.*

*Le jour qui plus beau se fait,
Nous refait
Plus belle et verte la terre,
Et Amour armé de traits
Et d'attrait,
Dans nos coeurs nous fait la guerre.*

*Je sens en ce mois si beau
Le flambeau
D'Amour qui m'échauffe l'âme,
Y voyant de tous côtés
Les beautés
Qu'il emprunte de ma Dame.*

*Hà! maîtresse, mon souci,
Viens ici,
Viens contempler la verdure!
Les fleurs de mon amitié
Ont pitié,
Et seule tu n'en as cure.*

Petr Eben, Písň k loutně pokr./Lute Songs cont.

“Stratila' sem milého” (česká /Czech)

I lost my lover,
the only one in my heart.
Be well, dear heart, be well

If you lost your lover,
you'll find a new one.
Be well, dear heart, be well

If we can have it no other way,
we must find a way to be happy.
Be well, dear heart, be well

I am well, my love.
My heart remembers you fondly.
Be well, dear heart, be well

*Stratila' sem milého,
v tom srdci jediného,
měj se dobrě, srděčko.*

*Stratila-li's milého,
pohledajž sobě jiného,
měj se dobrě, srděčko.*

*Když tomu nelze jinak zdieti,
musíme se dobrě jmieti.
Měj se dobrě, srděčko.*

*Jáť' se, milý, dobrě jmám,
na tě srděčkem zpomínám.
Měj se dobrě, srděčko.*

“Jakž sem tě najprv poznal” (česká/Czech)

When I first met you, dear bloom,
you entered quick into my heart, for you are very sweet.
But you have grown very tall, to my dismay.
I'd be very upset, if someone else plucked you.

*Jakž sem tě najprv poznal, kvítku milý,
takž mi hned v srdce vpadl, nebs velmi milý,
ale vzrostl si velmi vysoko k smutku mému,
budel' mi žel, daš-li se učesti jinému.*

Barbara Strozzi (1619 - 1677) "Che si può fare" (text: Gaudenzio Brunacci?)

Co se dá dělat?

Co se dá dělat?
Vzpurné hvězdy nemají slitování.
Co se dá dělat?
Když mi nebe nedá pokoje
od mého utrpení,
co se dá dělat?

Co se dá říct?
Z nebes se na mě stále snáší pohromy.
Co se dá říct?
Když mě prokletá láska nedá nadechnout
aby ulevila mému utrpení,
co se dá říct?

What can one do?

What can I do?
The rebellious stars have no pity.
What can I do?
When heaven does not grant me
peace for my pain,
what can I do?

What can I say?
Disasters rain on me constantly from the heavens.
What can I say?
If cursed love shall not grant me a single breath,
to relieve my suffering,
what can I say?

*Che si può fare?
Le stelle ribelle non hanno pietà;
se 'l cielo non dà un influsso
di pace al mio penare,
che si può fare?*

*Che si può dire?
Dagl'astri disastri mi piovano ognor;
se perfido amor un respiro diniega
al mio martire,
che si può dire?*

Henry Purcell (1659 - 1695) “Music for a while” (text: John Dryden)

Hudba na chvílku
všechny starosti tvé zažene.

Dív se, jak Ti od bolesti uleví,
a opovrhní útěchou
dokud Alléktó neosvobodí mrtvé
z věcných okovů
a dokud hadí
Medúze z hlavy nespadnou
a běč jí z ruky nevyklouzne.

Hudba na chvílku
všechny starosti tvé zažene.

*Music for a while
Shall all your cares beguile.*

*Wond'ring how your pains were eas'd
And disdaining to be pleas'd
Till Alecto free the dead
From their eternal bands,
Till the snakes drop from her head,
And the whip from out her hands.*

*Music for a while
Shall all your cares beguile.*

VI. Tubera (text: Apicius)

Lanýže

Lanýže oloupejte, povařte ve vodě, posolte, napíchněte na jehlice a mírně oprážte. Poté vložte do pánev s vývarem, panenským olejem, redukovaným víinem, trochu normálního vína, mletým pepřem a trochu medu. Nechte je dojít a až budou hotové, spojte šťávu s jízkou a propíchejte lanýže, aby pojmulu šťávu. Hezky je ozdobte a za tepla podávejte.

Tubera radis, elixas, sale aspergis, et surculo infiges. Subassas, et mittes in caccabum oleum, liquamen, caroenum, uinum, piper et mel. Cum ferverit, amulo obligas. Tubera exornas et inferes.

Truffles

Scrape and boil the truffles in water, salt and skewer them and fry them lightly. Then place them in a pan with broth, virgin olive oil, reduced wine, some normal wine, ground pepper, and some honey. When they are done, add some roux to the juice, and puncture the truffles so that they absorb it. Garnish nicely and serve warm.

VIII. Vas Damascenorum (text: Martial)

Dóza švestek z Damašku

Švestky z daleka, stářím usušené, vyřeší žaludku krutou zátěž.

Pruna peregrinae carie rugosa senectae. Sume: solent duri solvere ventris onus.

A Jar of Prunes from Damascus

Prunes from far lands, dried with age, shall resolve the stomach's cruel burden.

Francesca Caccini (1587 - 1640) “Ch'amor sia nudo” (z Italštiny / from Italian)

Myslet si, že láska je nahá

Myslet si, že láska je nahá
a přitom má křídla, ač dlí na zemi
a že nehledá útulek
tot' bláhovost
ale že se snese do srdce očima
a že tam spočíne
a tam najde domov,
to je pravda.

A říkat, že je slepá, a nikdy se nedívá
na co míří
a že takto lukem srdce zasáhne
tot' bláhovost
ale že má oči otevřené
a že bez zaslepení míří,
to je pravda.

A tvrdit, že mezi smrtelníky
a mezi nebeskými srdci
poletuje
a nikdy nespočíne
tot' bláhovost
ale že kdekoliv složí
své perutě i na jediný den
pak navždy zůstane,
to je pravda.

I já vím, že odmítnot
její kruté jařmo
tot' bláhovost
ale když řeknu,
že láskou
hořím, a hořel jsem, a budu hořet,
to je pravda.

*Ch'amor sia nudo,
e pur con l'alì al tergo
stia sotto il cielo
e non procuri albergo
è vanità.
Ma che per gli occhi
egli dicend' al petto
et ivi posi
et ivi abbia ricetto
è verita.*

*E ch'eis sia cieco,
e che non mai rimiri
ove percota,
e così l'arco tiri
è vanità.
Ma ch'apra il guardo,
e senz' alcuna benda
e' pigli mira,
e quindi l'arco renda
è verita.*

To think that love is naked

To think that love is naked and winged
yet lives on earth
and never searched for a refuge
is fanciful.
But that it enters the heart through the eyes
and there it rests
and finds its home
is true.

And to say that it is blind
and never looks where it aims
and that thus is captures hearts
is fanciful.
But that it aims with open eyes
and sees well whom it hits
is true.

And to contend that is flutters
among earthly and heavenly hearts
and never stays in place
is fanciful.
But that wherever it folds its wings
even for a day
it stays forever
is true.

I, too, know that to rejects
Its cruel yoke
is fanciful.
But when I say that
I burn, and burned, and shell burn
with love,
that is true.

*Che fra mortali,
e che fra cor celesti
leggier sen voli,
e non già mai s'arresti
è vanità.
Ma ch'ove posi
un giorno sol le piume
eternamente abbia di star costume
è verita.*

*Et io mel sò,
che s'egli arr'en ch'io nieghi,
ch'a suoi fier gioghi
questo collo io pieghi
è vanità.
Ma s'io dirò,
che n'amoro tempre,
et ardo, et arsi,
et arderò mai sempre
è verita.*